

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Έδρα: Δήμος Ρεθύμνου – Λεωφ. Κουντουριώτη 80, Ρέθυμνο
ΤΗΛ: 28313 41301 FAX: 28310 29879
Γραφείο Χανίων: Τζανακάκη 88 και Ερωτοκρίτου 1, 73134 Χανιά
ΤΗΛ: (28210) 50800 FAX: (28210) 50818,
E-Mail: info@sedik.gr Ιστοσελίδα: www.sedik.gr

Χάνια 6-3-2024 Αρ.17

ΠΡΟΣ: 1.Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Αξιότιμο Υπουργό κ. Αυγενάκη

ΚΟΙΝ: 1. Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Στ. Αρναουτάκη
2. Βουλευτές και Ευρωβουλευτές Κρήτης
3. Δήμους Μέλη ΣΕΔΗΚ
4. Αγρ. Ελαιουργικούς Συν/σμούς Κρήτης

Θέμα: Προτάσεις ΣΕΔΗΚ για την ελαιοκομία στα πλαίσια της νέας ΚΑΠ

Κύριε Υπουργέ

Μετά την από 23-2-2024 επιστολή σας με την οποία μας ζητάτε να υποβάλλουμε τις προτάσεις μας για την αναθεώρηση του πλαισίου της ΚΑΠ 2023-27 το ΔΣ του ΣΕΔΗΚ σε έκτακτη συνεδρίαση του μετά από εκτενή συζήτηση αποφάσισε όπως σας γνωρίσει τα εξής:

Το ΔΣ του ΣΕΔΗΚ, παρά το ότι με τα αρ. 71/14-4-2021, 133/16-12-2021 και 23/16-6-2022 Υπομνήματα του προς ΥΠΑΑΤ, έχει ήδη υποβάλλει τις επιστημονικές του για τα προβλήματα της Ελαιοκαλλιέργειας και τις προτάσεις του για αντιμετώπιση τους με την νέα ΚΑΠ, χωρίς καμιά ανταπόκριση, αποφάσισε ομόφωνα όπως τις επαναφέρει επικαιροποιημένα, με την ελπίδα ότι η νέα ηγεσία του ΥΠΑΑΤ θα τις εξετάσει με μεγαλύτερη προσοχή και κατανόηση.

Η στρατηγική αξία της ελαιοκαλλιέργειας

Είναι σε όλους γνωστό και αναμφισβήτητο ότι η ελαιοκαλλιέργεια στην χώρα μας, η οποία επί χιλιάδες χρόνια είναι άρρηκτα δεμένη με την πολιτιστική, θρησκευτική και οικονομική ζωή των κατοίκων της, εξακολουθεί ακόμη και σήμερα να έχει ιδιαίτερα υψηλή στρατηγική αξία.

Προσφέρει εισόδημα και απασχόληση άμεσα στο 40% των αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας συμβάλλει σημαντικά στο εξαγωγικό εμπόριο, ενισχύει την επισιτιστική ασφάλεια, ενώ παράλληλα αποτελεί ένα φυσικό δάσος, τεράστιας περιβαλλοντικής αξίας, που συμβάλλει αποφασιστικά στις νέες στρατηγικές της ΕΕ «Από το χωράφι στο τραπέζι» και «Βιοποικιλότητα».

Η πολιτική υποβάθμιση της ελαιοκαλλιέργειας

Η Ελαιοκαλλιέργεια, ενώ αναμφισβήτητα αποτελεί ένα κλάδο τεράστιας στρατηγικής σημασίας, ίδιας ή και κατά πολύ υψηλότερης αυτής του Βαμβακιού (το οποίο το Ελληνικό στρατηγικό σχέδιο θέτει σε υψηλή προτεραιότητα), όχι μόνο δεν υποστηρίζεται, αλλά αντίθετα, χωρίς επίσημη αιτιολόγηση, τίθεται υπό εμφανέστατη δυσμένεια

Με τις προηγούμενες ΚΑΠ, ο κλάδος της ελαιοκομίας, όχι μόνο δεν ενισχύθηκε αλλά αντίθετα, υποβαθμίστηκε και δέχτηκε σοβαρά πλήγματα, μεταξύ των οποίων τα κυριότερα ήταν:

ΑΓΡΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΙΕΣ	Γεωρ. Εκμ/σεις*		Ενισχύσεις Νέας ΚΑΠ** %
	Αριθμός	%	
Δενδρώδεις	331.102	54,7	28,0
Αροτραίες	186.738	30,8	47,0
Βοσκότοποι	70.326	11,6	25,0
ΣΥΝΟΛΟ	605.531	97,1	100,0
Ελαιοκομικές	233.140	38,5	19,7

**Επεξεργασία στοιχείων ΟΣΔΕ 2019, **Agrenda 1.8.21

- Οι ελαιώνες, ενώ δεν αποτελούν μια απλή εδαφική έκταση, αλλά μια μόνιμη επένδυση, η οποία απαιτεί μόχθους γενεών για να υπάρξει, εντάχθηκαν αδικαιολόγητα στην Περιφέρεια που με την Εθνική ΚΑΠ επονομάζεται άλλοτε «Μόνιμες» και άλλοτε «Δενδρώδεις» καλλιέργειες και ενισχύονται με βάση την έκταση του εδάφους που καταλαμβάνουν και όχι με την πραγματική δική τους αξία, η οποία είναι πολλαπλάσια της αξίας του εδάφους.

- Οι ενισχύσεις που προβλέπονται για τους ελαιοπαραγωγούς είναι αντιστρόφως ανάλογες με τον συνολικό αριθμό τους. Αυτό φαίνεται καθαρά από στοιχεία του ΟΣΔΕ (Πιν.1) σύμφωνα με τα οποία οι ελαιοκομικές εκμεταλλεύσεις, ενώ αποτελούν το 40% περίπου του συνόλου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, απολαμβάνουν μόνο το 20% περίπου του συνόλου των ενισχύσεων.

- Οι ενισχύσεις των περίπου 550 εκατ.€, που επί δεκαετίες παρεχόταν μόνο στους ελαιώνες, αφού μειώθηκαν αρχικά σε μόνο 470 εκατ. €, κατανεμήθηκαν στην συνέχεια σε σειρά άλλων δενδρωδών καλλιεργειών, με αποτέλεσμα η ανά στρέμμα αναλογούσα ενίσχυση να μειωθεί μέχρι και 70%.

Οι συνεχείς περικοπές των ενισχύσεων

(α) Η ενίσχυση των 152,9€/στρ που ελάμβαναν κατά μ.ο. οι Ελιές πριν το 2014 με συνεχείς περικοπές (συγκλίσεις) έφτασαν στα 48,5€/στρ με την προηγούμενη ΚΑΠ και με την ερχόμενη οδηγούνται στα 28€/στρ., εξισωνόμενες περίπου με εκείνες των ασκεπών εκτάσεων και βοσκότοπων!

(β) Η περικοπή από τις ενισχύσεις των μικρών εκμεταλλεύσεων που έχουν εκτάσεις κάτω από 4 στρ. ή λαμβάνουν ενισχύσεις χαμηλότερες των 250 ευρώ, η οποία - με δεδομένο ότι η μέση έκταση ελαιώνων ανά ελαιοπαραγωγό στην Κρήτη είναι μόλις 11 στρ.- συνετέλεσε ώστε χιλιάδες ελαιοπαραγωγοί, άνω του 30% του συνόλου, να τεθούν εκτός ενισχύσεων.

Η άστοχη αναδιανεμητική ενίσχυση

Η αναδιανεμητική ενίσχυση (περί τα 11€/στρ) η οποία προβλέφθηκε για να εξομαλύνει αδικίες, τελικά εξοστρακίζει από τις ενισχύσεις χιλιάδες ελαιοπαραγωγούς αφού η χορήγηση της στις τις «Μόνιμες» καλλιέργειες, στις οποίες η Ελεια εντάσσεται, προβλέπεται μόνο για εκμεταλλεύσεις 10-40 στρ. Έτσι ελαιοκαλλιεργητές με κάτω από 10 στρ. που στην Κρήτη, όπου ο μέσος κλήρος είναι 11 στρ., αποτελούν την πλειοψηφία, εξοστρακίζονται. Επομένως η σύγκλιση για τους συντάκτες των εθνικού σχεδίου της ΚΑΠ δεν γίνεται με την μείωση των μεγάλων ενισχύσεων και αύξηση των μικρών αλλά με την εξαφάνιση των μικρών

Τα επικίνδυνα οικολογικά σχήματα

Οι πράσινες ενισχύσεις, η τα λεγόμενα «οικολογικά σχήματα» αποτελούν μια άλλη ενίσχυση η οποία ενώ μέχρι τώρα παρεχόταν αυτοδίκαια στις ελιές ως ποσοστό 30% της συνολικής, αφού τηρούν όλες τις περιβαλλοντικές προϋποθέσεις, με την ερχόμενη ΚΑΠ αποτιμούνται σε 35€/στρ και θα καταβάλλονται με τήρηση περιέργων και αντιφατικών όρων που τις καθιστούν όχι μόνο ασύμφωρες αλλά και ανασφαλείς από πλευράς Δάκου!

Οι ενδιαφερόμενοι γεωργοί για να τύχουν της ενίσχυσης των 35€/στρ. πρέπει να εκτελούν πολλά και διαφορετικά μεταξύ των οποίων και τα εξής:

(α) Να εφαρμόζουν για τον Δάκο τη μέθοδο της μαζικής παγίδευσης, μέθοδος που δεν έχει αποδειχτεί επιστημονικά ασφαλής και θέτει σε κίνδυνο όχι μόνο τα οικολογικούς αλλά και γενικά όλους τους γύρω από αυτούς ελαιώνες.

(β) Να τηρούν Σχέδια Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) που απαιτούν επί πλέον δαπάνες.

Η εγκατάλειψη των παραδοσιακών ελαιώνων

Οι παραδοσιακοί ελαιώνες της χώρας, που βρίσκονται σε επικλινείς δύσβατες περιοχές, έχουν τεράστια κοινωνική και περιβαλλοντική αξία.

-Λειτουργούν ως ένα φυσικό δάσος που με το αειθαλές φύλλωμά τους αποτελούν ένα μόνιμο και ανέξοδο απορροφητήρα CO₂ που λειτουργεί σε ετήσια βάση, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην αποτροπή της κλιματικής κρίσης.

Θύματα πυρκαγιών οι δύσβατοι εγκαταλελειμένοι ελαιώνες, ενώ σώοι παραμένουν οι καλλιεργημένοι!

- Φιλοξενούν στο φύλλωμά τους αλλά και στην φυσική βλάστηση που φύτεται στις αναβαθμίδες και τα πυκνά και επιμήκη (λόγω του καθεστώτος των μικρό-ιδιοκτησιών) κτηματικά όρια τους, πολυάριθμα είδη χλωρίδας και πανίδας, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην διατήρηση της «βιοποικιλότητας».

Ωστόσο, έχουν υψηλότερο κόστος καλλιέργειας και χαμηλή παραγωγικότητα, η οποία οδηγεί σε συνεχή εγκατάλειψη και ακαλλιέργεια τους.

Έτσι, καταλαμβάνονται από ζιζάνια που λειτουργούν ως προσάναμμα για την καταστροφή τους από πυρκαγιές (βλ. Φώτο) με οδυνηρές συνέπειες στο περιβάλλον, το κλίμα και την διάβρωση του εδάφους!

Οι ελαιώνες αυτοί ήδη στην Ισπανία και πρόσφατα στην Ιταλία εντάσσονται σε ειδικά προγράμματα και ενισχύονται για την διατήρηση και ανάκαμψη

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΕΔΗΚ

Ο ΣΕΔΗΚ μετά τα παραπάνω προτείνει όπως το ΥΠΑΑΤ εξετάσει και εντάξει στα πλαίσια της ΚΑΠ και της Εθνικής πολιτικής τα εξής:

Στα πλαίσια της ΚΑΠ :

1.Οι ελαιώνες πρέπει να ενταχθούν σε χωριστή ειδική κατηγορία ή «αγρονομική περιφέρεια» με το όνομα «ελαιώνες» μέσα στην οποία οι άμεσες ενισχύσεις θα πρέπει να αυξηθούν στα προ της νέας ΚΑΠ επίπεδα και αν χρειαστεί, να τεθούν σε πλαίσια μόνο αγρονομικής Περιφερειακής σύγκλισης.

2. Οι παραδοσιακοί ελαιώνες που βρίσκονται σε δύσβατες επικλινείς περιοχές, για λόγους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς, πρέπει να υποστηριχθούν ιδιαίτερα και να ενταχθούν στις συνδεδεμένες και αναδιανεμητικές ενισχύσεις, ανεξάρτητα από την έκτασή τους.

3. Οι μικροί ελαιοπαραγωγοί με ελαιώνες κάτω των 4 στρ. και ενισχύσεις κάτω από 250 ευρώ, που έχουν εξαιρεθεί με την ισχύουσα ΚΑΠ, πρέπει να αποκατασταθούν και να υπαχθούν ανεξάρτητα από τη έκταση τους σε ειδικό μέτρο ενιαίας ενίσχυσης 1000€ ανά εκμετάλλευση όπως είχε προταθεί αρχικά από θεσμούς της ΕΕ για μικρούς παραγωγούς.

4. Η αναδιανεμητική ενίσχυση 100η για τις ελιές πρέπει να ισχύσει για όλους του μικρούς παραγωγούς με εκτάσεις ελαιώνων κάτω από 20 στρ

5. Στα πλαίσια των οικολογικών σχημάτων πρέπει να ενταχτούν όλοι οι ελαιώνες που προστατεύονται με την «**συλλογική κρατική δολωματική δακοκτονία**» η οποία όπως αποδείχτηκε μετά από πολυετείς πειραματισμούς αποτελεί την πλέον ασφαλή και οικολογική μέθοδο δακοπροστασίας.

Στα πλαίσια της εθνικής πολιτικής:

1. Η διάθεση του ελαιολάδου θα πρέπει να εξυγιανθεί με θέσπιση μέτρων για την διάθεση του χύμα με πλειοδοτικούς διαγωνισμούς από όλα τα Συν/κα και ιδιωτικά ελαιολατρεία που επιχορηγούνται από Εθνικά ή Κοινοτικά προγράμματα.

2. Οι ζημιές από καύσωνες στους ελαιώνες η και θερμούς ανέμους κατά την άνθηση – καρπόδεση θα πρέπει να τύχουν ασφαλιστικής κάλυψης από τον ΕΛΓΑ διότι η εξαίρεση τους με τον ισχύοντα κανονισμό είναι άδικη και δεν έχει καμία επιστημονική ή αγρονομική βάση.

Ο Πρόεδρος του

Γιώργης Χ. Μαρινάκης

Δήμαρχος Δήμου Ρεθύμνης